

30/72

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. ౩.

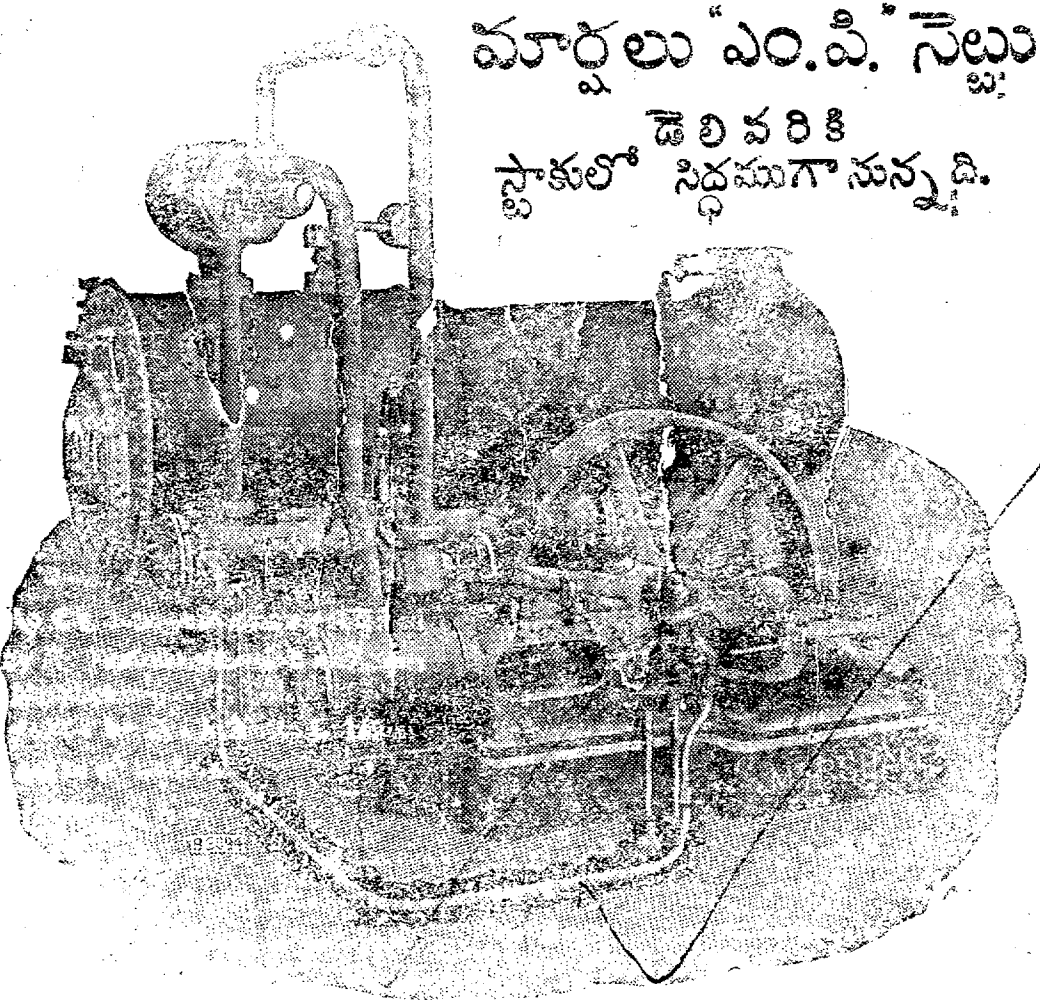
సంపుటము. ౮

చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ మే నెల 26 తేది గురువారము

దుర్మతి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ పంచమి గి.

No. 46.

సంచిక. ౪౬.

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు

డెలివరీకి
స్టాక్ లో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

శరీరాన్ని శుభ్రముగా చేయుచు, శిశువులకు ముఖమునకు, ముత్యములకు ముఖమునకు వాడవలయును. ప్రతి దినమున వాడవలయును. ధర ౦-10-౦ అనాదు.

మోహనీతైలము

ధర 1-౩ ౦-12-౦.

తామరతైలము

ధర 1-౩ ౦-౩-౦

వండ్లపొడి

ధర 1-౩ ౦-౩-౦

ఖాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వైఎంగు మొదలగువాటితో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునామాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను.

1808

మార్వలు నన్ను ఓకో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్ పక్: బెజనాదా, తిలకపూరు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు

ఇది తొలి ప్రకటనగా మిగిలి వున్నది. ఇది తొలి ప్రకటనగా మిగిలి వున్నది. ఇది తొలి ప్రకటనగా మిగిలి వున్నది.

తక్షణము

ఈ యొక్క మొదటి ప్రకటనగా మిగిలి వున్నది.

వైద్యశాస్త్ర మనోజీవిత గోవిందత,

అంతర్జాతీయ దానధానము, 20, బ్రాడ్వే, న్యూయార్క్.

అంతర్జాతీయ దానధానము, 20, బ్రాడ్వే, న్యూయార్క్.

జన్మ!

జన్మ!!

జన్మ!!!

ఇప్పుడే వచ్చినది.

మేలైన రకము బాగు ఉంటుంది 110. చిల్లరగా పీసిన తులము ఉంటుంది ౩.

చాక్లెట్, బొమ్మలు, బొమ్మలు ప్రత్యేకము.

ఈ యొక్క మొదటి ప్రకటనగా మిగిలి వున్నది.

Manager, William & Co., 109 Frere Road, BOMBAY.

ఎస్. జి. నాగమయ్య బ్రదర్స్,
లాల్ బాగ్ ఫోర్ట్ రోడ్, వెంగళూరు నగరం

నర్సాపురం తాలూకాభివృద్ధి సంఘము

నర్సాపురం. (కృష్ణాజిల్లా)

ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుమతికరీకులు- 1921-2 సంవత్సరము

తరగతులు: ఈ సంవత్సరము జూలై మాసమున

వరీక్షా భాగములు

(Compulsory)

1. సామాన్యము:

- (1) తరగతులు: 1 అబలానర్సాపురములో రాజీనామా

2. గణితము:

3. ఆరోగ్యకాండ్రము: ఈ సంవత్సరమున

ప్రథమ తరగతి - by Ch. Narayana Murthy published

ఈ ప్రామాణ్య ఇచ్చా భాగములలో అన్ని భాగములకు

- 1. రాజగోపాలాచార్యుల - సంగీతము

కావలయును

జాంబాంబా రాజగోపాలాచార్యుల వారు

భూమితనఖా బ్యాంకు

మన జీవితమునందు స్వామివారములను చూచి

ఈ కృష్ణా జిల్లాలోని భూమితనఖా బ్యాంకు

భూమితనఖా బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

అంగరంగిణి శాస్త్రము స్వామివారములను

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

అమెరికా ఈజిప్టు శాస్త్రములలోని ప్రధాన బ్యాంకు

భూమి తనఖా బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

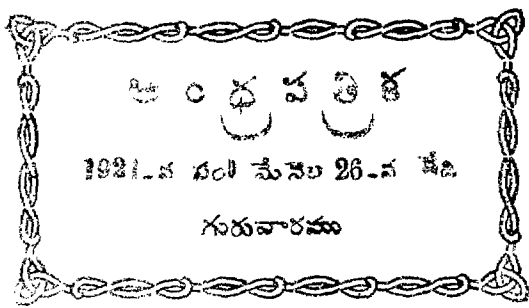
ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

ప్రభుత్వ బ్యాంకులలోని ప్రధాన బ్యాంకు

మొదటికి వచ్చుట

ప్రపంచశాంతిని సంరక్షించుటకు, సంధిసభ వారు నెలకొల్పిన నానారాష్ట్రసంఘము నిరుపయోగకర మయ్యెనని, పాశకుల కీ సరికి దెలిసియుండును. ఇందుకు కారణమేమి? అందలి సభ్యులకే, దానిపై విశ్వాసము లేనపుడు, లాభ మేముండును? నానారాష్ట్రసంఘము నావల నుంచి, వివిధజాతుల వారును ఎవరి యిచ్చ వచ్చి నటుల వారు సంచరించుచున్నారు. పోలెడును బలిష్ఠముగ జేసి, దానితో స్నేహముగ నుండవలె నని ప్రాప్త తలపెట్టుచున్నది. సై లీ పీ యా పోలెడు స్వాధీనముగనుచో నది మరియొక ఆల్సెను లొరయివలె పరిణమించుచుపోనని, ఆంగ్ల దేశము భయపడుచున్నది. ఫ్రెంచి ఛేంబరులో బ్రిటిషు కద్దరిని తీవ్రముగ విమర్శించుచున్నారు. ఆంగ్ల ఫ్రెంచి విభేదములు రానురాను తీవ్రరూపము చాల్చుచున్నవి. జర్మనులకును పోలులకును పెద్దపోరాటము జరిగెడి సూచనలు గనుపించు చున్నవి. తురుష్కు జాతీయవాదులతో సమాధానము గుదిరెడి యవకాశము వెనుక బట్టుచున్నది. వారిలో నీ సరికి సమాధానము గుదుర్చుకొనినచో, పెద్దసమస్య యొకటి తొలగి పోయెడిది. అందుకు మారుగ, బ్రిటిషువారు ముందు వెనుకాడుచుండిరి. హిందూదేశమునుండి వెడలిన కిలాఫాత్ రాయబారుల హితవాక్యములను పెడచెవి నెట్టిరి. ఫలిత మేమయినది? తురుష్కు జాతీయవాదు లాశాభంగులయిరి. వారి ప్రభుత్వ మిప్పుడు అతివాదులతో నిండిపోయినది. ఏమూల జూచినను, అశాంతి హెచ్చిపోవుచున్నది. కలహ లీజము లధికముగ నాటుకొనుచున్నవి. నానారాష్ట్ర సంఘమున కీ లీజములను పెకలించుటకు శక్తి చాలకున్నది. స్వయంనిర్ణయాధికారమును వివిధ జాతులకు ప్రసాదించుట కీ సంఘము పూనుకొనుటలేదు. నానారాష్ట్రసంఘము తలపెట్టినచో, పరాధీనదేశముల స్థితి చక్కబడకుండునా? యూరపుఖండములోని కలహము లంతరింపకుండునా? నానారాష్ట్రసంఘ మి సరికి భూస్థాపితమైయుండును. అస్ట్రేలియానుండి యగు హ్యూజెను గారు, ప్రతినిధిసభలో నుపన్యసించుచు, నానారాష్ట్రయు "తలబరువు కలదనియు, వికారముగ నున్నదనియు" అందుచే నది ప్రపంచశాంతిని సంరక్షింప జాలదనియు, నుడివిరి.

నానారాష్ట్రసంఘము ప్రయోజనకరముగానిచో, శాంతిని స్థాపించుటకు మార్గమేమి? హ్యూజెనుగారి యభిప్రాయముప్రకారము, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమే శాంతిని నెలకొల్పజాలును. ప్రాప్త, అమెరికా, ఆంగ్లదేశము లొకటితో నొకటి ఏకీభవించుట యావశ్యకమని, వీరియుద్దేశము. రెండు మూడు పెద్దదేశములు తమలో తాము సమాధానపడిన, చాలును. వాని యిష్టమునకు, చిన్న దేశములన్నియు దోసిలోగ్గక తప్పుడుగా! యుద్ధమునకు పూర్వ మిస్థితియే ప్రబలియుండెను. ఇక ముందును నిట్టి స్థితియే కొనసాగవలె నని హ్యూజెనుగారి యభిప్రాయము. రెండుమూడు దేశములు

కూడి ఒకవిధమున పనిచేయుచున్నను, మరికొన్ని దేశములు గలసి వ్యతిరేకమార్గము నవలంబించుచుండును. కొంతకాలమునకు, రెండువత్సములకును సంఘర్షణ ముదయించి, గత సంగ్రామము బోలు సంగ్రామము మరల తలపెట్టవచ్చును. ఇట్టి యాంతరములు వాటిల్లకుండుటకే, నానారాష్ట్ర సంఘ మేర్పడెను. చిన్న పెద్ద యను భేదములేక, అన్ని రాష్ట్రములకును న్యాయము సమానముగ జరుగుటకును, రహస్యపు బాడంబడికలతో నిమిత్తము లేకుండుటకును, మానవ స్వాతంత్ర్యము స్థిరముగ నెలకొనుటకును, నానారాష్ట్ర సంఘ నిర్మాత లుద్దేశించినటుల చెప్పుచుండిరి. అట్టి యూహలన్నియు, నిరాధారములని, ఇప్పుడు తేలుచున్నది. అస్ట్రేలియా నానారాష్ట్రసంఘమున సభ్యురాలు. అస్ట్రేలియా వారి కీ సంఘము ప్రయోజనరహితమని తోచుచుండ, మిగిలిన సభ్యులు గూడ అటులే నదలంచుట విరుద్ధముగాదు. వివిధ జాతుల చర్యలబట్టి, వారి కీ సంఘమునం దెట్టి విశ్వాసము గలదో కనుగొనవచ్చును. ప్రస్తుత సమయమున ఆంగ్లదేశమునకును జపానుదేశమునకు గల వెనుకటి యొడంబడికను పునరుద్ధరింప జేయుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. జపానుదేశపు యువరాజుగారి సమయమున నాంగ్లదేశమున నుండుటచే, ఈ ప్రయత్నములకు మరింత ప్రోత్సాహము గలుగుచున్నది. కాని, అమెరికా వారి యొడంబడిక కిట్లవడుట లేదు. కారణ మేమై యుండును?

ఐసిఫిక్ మహాసముద్రమున, ఎవ రాధిపత్యము వహింపవలెను? ఇదియే జపాను అమెరికావారి మధ్య సంక్షోభము గలిగించుచున్న ప్రశ్న. అస్ట్రేలియావారికిగూడ జపానువారనిన భీతియే. జపానుదేశమునకు ఐసిఫిక్ సముద్రములో ప్రాముఖ్యము గలిగిన, తన కేమిముప్పు వాటిల్లునో యని, అస్ట్రేలియా భయపడుచున్నది. ఇదివరకే జపాను మధ్యను అస్ట్రేలియా అమెరికాలమధ్యను, మనఃస్పర్ధలు ప్రబలియున్నవి. జపానువారిని తమదేశములలోనికి స్వేచ్ఛగ గానిచ్చుటకు అస్ట్రేలియా అమెరికాదేశములవారు నిరాకరించుచున్నారు. జపానువారికి స్థిరాస్తిహక్కులను వారు ప్రసాదించకున్నారు. ఇంతమాత్రముచే, జపానుదేశీయులను తాము తక్కువవారని పరిగణించినటుల ఎంచగూడదని, హ్యూజెనుగారు చెలుపుచున్నారు. ఆంగ్ల, జపానుదేశముల ఒడంబడికను అమెరికావారి కిష్టముగనుటల మార్పుట యావశ్యకమని వీరు తలంచుచున్నారు. లేనిచో, ఐసిఫిక్ మహాసముద్రాధిపత్యముకొరకు పోరాటములు ప్రబలి, ప్రపంచమును కల్లోలపరుచు నని, వీరు మందలించుచున్నారు. రాబోవు మంత్రుల సమావేశమునందీ విషయము గూర్చి ఆలోచింపవలయు నని, వీరు హెచ్చరించిరి. ఇన్ని చిక్కులమధ్య, బ్రిటిషు వారెటుల మెలగెదరో తెలియదు. ఒక్క-విషయము మాత్రము నిశ్చయమయినది. ఇకముందు నానారాష్ట్రసంఘము ప్రపంచవ్యవహారములను చక్కబెట్టి, శాంతిని చేకూర్చు గలుగునను నాశ యంతరించినది. సామ్రాజ్య నౌకాదళమును నిర్మించునపుడు, అస్ట్రేలియా సంక్షోభమునకు తగిన సేర్పాటులజేయుట యావశ్యకమని, హ్యూజెనుగారి యుద్దేశము. హ్యూజెనుగారు ముచ్చటించిన విషయముగూర్చియే, దక్షిణాఫ్రికానుండి యగు జనరలస్ట్రెట్టుగారును ముచ్చటించిరి. హ్యూజెనుగారి వలె స్ట్రెట్టుగారు పరదండయాత్రాభీతిని చూపకున్నను, వారు గూడ నానారాష్ట్రసంఘప్రయోజనమును గుర్తించలేదు.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యశక్తియే, ప్రపంచశాంతిని కాపాడగలదనియు, బ్రిటిషువారు యూరపు

ఖండపు పోరాటములనుండి వయిదొలగవలయుననియు, విపదంబుధిలో మునిగిపోవుచున్న యూరపుఖండ నౌకను బ్రిటిషువారు లేవనెత్తవలయుననియు, ప్రపంచశాంతిసంరక్షణార్థము బ్రిటిషువారు చేసెడి ప్రయత్నములకు అమెరికావారు తోడగుచో, శాశ్వతలాభము చేకూరుననియు, స్ట్రెట్టుగారి యుద్దేశము. ఆంగ్లో జపాను ఒడంబడికను పునరుద్ధరించునపుడు, అమెరికావారి తోడ్పాటును వారి యంగీకారమును పొందుట యావశ్యకమని, స్ట్రెట్టుగారు గూడ చెలిపిరి. స్ట్రెట్టు, హ్యూజెనుగార్ల సూచనప్రకారము, ఆంగ్లదేశము, అమెరికాదేశములమధ్య రాజీ కుదిరిన చాలును. ప్రపంచశాంతి సురక్షితమయినటుల నెంచవచ్చును. వీరింకను కండ్లుమూసికొని, పాలుచూపెడి మార్జాలములవలె సంచరించుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యముకోరకై పరాధీనదేశము లెలుగెత్తి పరితాపము జూపుచున్నవి. స్వల్పరాష్ట్రములు స్వయం నిర్ణయాధికారము గోరుచు, పెద్దరాష్ట్రముల యొత్తిడికింద బడి నలుగుటకు నిరాకరించుచున్నవి. బాల్టివిక్కుల సిద్ధాంతములు యూరపుఖండమందలి కార్మికులెల్లరలో మెల్లమెల్లగ బ్రాకుచు కార్మికసమస్యను విషమస్థితికి దెచ్చుచున్నవి. కార్మికులు దేశబంధమునకున్న అంతర్జాతీయబంధమధికమయినదని తలంచుచున్నారు. కార్మికులే జాతివారయినను, ఒకరితో నొకరు సోదరభావముతో మెలగుచున్నారు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, ఏరెండు పెద్దజాతులో చేరి ప్రపంచశాంతిని సంరక్షింపగల వనుట, నిరర్థకము. పూర్వపరిస్థితులలోనే నిది సాధ్యపడనపుడు, నూతనపరిస్థితులలో సాధ్యపడునని తలచుట వెట్టితనము. ఇంజీరియలిస్టుమోహమునుండి బయల్పడినవా కీ విషయమును సులభముగ గ్రహింపగలుగుదురు. మంత్రుల సమావేశము లీ సమస్యను పరిష్కరింపజాలవు. వివిధజాతుల ప్రజలే యీవనికి చూచుకొనవలెను.

దక్షిణాఫ్రికా, అస్ట్రేలియా ప్రభుత్వముల వారు ఆసియావాసులను, అందు ముఖ్యముగ భారతీయులను మానవులుగ పరిగణింప నొల్లరు. బ్రిటిషుసామ్రాజ్యములో నేభాగమునకు బోయినను, నల్లవారిని తిప్పలబెట్టుటకు తెల్లజాతులు ప్రయత్నించుచున్నవి. కార్మికులను ధనవంతులడగ ద్రొక్కుచున్నారు. శాంతికి భంగము కలిగించుచున్నట్టి సమస్యలనేకములుండ, వీనిని సరకుజేయక, స్ట్రెట్టు హ్యూజెను గార్లు ఆకస్మములో మేడల గట్టుట విపరీతము. ప్రపంచశాంతిని నెలకొనుట కెక్కుడు ఏర్పాటుల జేయుటవసరము. నానారాష్ట్రసంఘమును పునరుజ్జీవింపజేసి, వానియందన్ని జాతుల వారికిని సమానప్రాతినిధ్య మొసగవలయును. చిన్న పెద్ద యను భేదములేక, అన్ని జాతులవారును ఆసంఘనిర్ణయములకు దోసిలోగ్గవలయును. వివిధదేశముల ప్రజలకును స్వయం నిర్ణయాధికారము మొసగవలయును. అయధికారమునకు భంగము కలిగించెడివాడిపై కఠినశిక్షలను విధించి, వారిని సరియగు మార్గమునకు చేపలయెను. ఈపని జరిగినగాని, ప్రపంచశాంతి సురక్షితము గానేరదు. ఇందుకు ముందుగా గావలసిన పని యొకటి గలదు. యూరపీయనుజాతుల హృదయములలో మార్పు గలుగవలయును. ఈమార్పు గలుగనిది, నూతనసంఘముల నెన్నిటిని నెలకొల్పినను లాభము గలుగదు. నూతన సంఘముల చేరుతో యుక్తములు లేనేకములు జరుగవచ్చును. అప్పుడు వానిపేరుగూడ చెడిపోవును. స్ట్రెట్టు, హ్యూజెను గార్లకు, పూర్వవాసనలే ఇంకను వెంటాడుచున్నవి. ప్రపంచమునందు వెలసిన స్వాతంత్ర్యోద్యమములన్నిటియందును ఏకభావమే

సిమ్లాలో గాంధీ వాసరము

జరిగిన కథ

నందర్భము లనుకూలముగ నుండుట

(0)

(బొంబాయి క్రాంతిలు ప్రతిక.)

సిమ్లా, మే 23:— స్వీయ విలేజుకు డిల్లు వ్రాసెను:

గతవారము నాతో సంభాషించుచు నాయక శ్రేష్ఠు లొకరు “గాంధీరీడింగు ప్రభువులకు జరిగిన సంభాషణములవలన అనేక లాభములు చేకూరవచ్చును. స్థితి మిగుల యాశాపూరితముగ నున్నది” అనిపలికిరి. మననాయకులును ప్రభుత్వము వారును గాంధీ రీడింగుల సంభాషణములను మిగుల రహస్యముగ నుంచుచున్నారు. అయినను, నాకు పొడగట్టిన సంగతులను నేను చెప్పగలను. రాజప్రతినిధిగారి కోర్కె వై ని గాంధీమహాత్ముడు సహాయనిరాకరణవాదుల నిండు కోర్కెలను విశదపఱచెను. గాంధీమహాత్ముని ప్రతిపాదనములను అందువై కార్యనిర్వాహకసభ్యులిచ్చిన యభిప్రాయములను రాజప్రతినిధిగారు బ్రటిషు మంత్రివర్గమునకు తంతిమూలమున తెలియబఱచె నని గ్రహించితిని. గాంధీ ఏమేమి వివరించెనో తెలియలేదు. కాని పంజాబునకు సంబంధించి సంతవఱకు మార్గము లా ఖైదీలందఱిని మోటనే విడిచిపెట్టెదరనియు, డయరు, ఓడ్యయరుగారుల కిచ్చెడి పెన్షనులను రద్దుచేసెదరనియు, నిశ్చయముగ చెప్పవచ్చును. బ్రటిషు మంత్రివర్గమువారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిమ్మట రాజప్రతినిధి గాంధీని మరియొక మారు ఆహ్వానము చేసెదరు.

వెలయుచున్నది. దేశకాలపరిస్థితుల బట్టి రూపములు భేదించినను, స్వేచ్ఛానురక్తి ఎల్లరమనముల నావహించియే యున్నది. ఈభావమునకు భంగము కలుగకుండ, మానవ సౌఖ్యమునకు మార్గమేర్పడినపుడే ప్రపంచశాంతి నెలకొనును. పాశ్చాత్యరాజనీతికోవిదు లీసత్యమును గ్రహించి, చాని ననుష్ఠించిన గాని, లోకకల్యాణమునకు తోడ్పడజాల రనుట తథ్యము.

ఆఫ్ ను బూ చి

ఆఫ్ ను బూచిని జూచి పలువురు పలువిధముల భయము కలిగించుచున్నారు. ఆఫ్ నులు దండెత్తిన ముందేమి జరుగునను ప్రశ్న విచిత్రముగ తోచకమానదు. భూమి గుండ్రముగ నుండక, బల్లపరుపుగ నుండిన, పరిస్థితు లేతీరున నుండే డెవో ఎవరు చెప్పనేర్తురు? ఆఫ్ నులు దండెత్తినచో ముందేమి జరుగునను ప్రశ్నకు జవాబిచ్చుట వ్యర్థ ప్రయత్నము. ఎన్ని దండయాత్రలు ప్రపంచమునం దిప్పుడు జరుగుట లేదు? ఎన్ని ఇదివరకు ముగిసియుండలేదు? వాని పర్యవసాన మేమగునో ఎవరయినను తెలియజెప్పరా? బిసెంటుగారు తిరిగి యీ విషయమై డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు పత్రికా ప్రతినిధితో ముచ్చటించిరి. భారతీయులింతటితో నీ విషయమై ఊహల నల్లుట మాని, నెక్కుడు పట్టుదలతో స్వరాజ్యసిద్ధితై కృషిసలుపుట మేలని వేరుగ చెప్పనక్కరలేదు. హిందువులును, మహమ్మదీయులును ఒకరియడ నొకరు లేనిపోని యను మానముల బెట్టుకొనక, సోదరభావముతో మెలగుచు, త్వరలో గమ్యస్థానము కేరెదరుగాక!

సిమ్లా, మే 20: మాదిభట్టడిల్లు వ్రాసెను:

కొన్ని దినములనుండియు ఇక్కడ జరుగుచున్న విశేషములు మిగుల ముఖ్యమైనవి. అతి రహస్యముగ నున్నవి. రాజప్రతినిధిగారిని గూర్చి సిమ్లాలో గలిగిన ఆశాభంగమును, నే నిదివఱకు తెలిపి యుంటిని. కాని యంతర్వరలో మార్పు కలుగు నని నేను తలంచి యుండలేదు. పండిత మాలవ్యా గారు రీడింగుప్రభువుతో గావించిన సంభాషణము అనుకూలముగ కరిణమిల్లెను. సందిగ్ధ సమయమున మరియొక మారు మాలవ్యా గారు సమాధానకారకు లైరి. రాజప్రతినిధికిని, గాంధీమహాత్మునికిని సంభాషణము జరుగుట కేర్పాటు జేసిన మాలవ్యాగారి సేవను దేశము మఱువజాలదు. గాంధీ సిమ్లా కేకతమున వచ్చెనని పలువురు పలువిధముల ప్రశ్నింప సాగిరి. ఆదివారమునాడు జరిగిన సభలో ఈఫలితమున కంతకును మాలవ్యాగారే కారకులని గాంధీ మహాత్ముడు చెప్పెను. అధికారవర్గ దుర్గమగు సిమ్లానగరము, గాంధీ మహాత్మున కిచ్చిన యపూర్వ స్వాగతమునుగూర్చి గాని యాతనికారవార్తమై జరుపబడిన యుత్సవములగూర్చి గాని విశేషదూరము వ్రాయనవసరములేదు. గాంధీకిని రాజప్రతినిధికిని దీర్ఘకాలము ఆరు మారులు జరిగిన సంభాషణముల గూర్చి నేను గ్రహించి సంతవఱకు సందర్భములను తెలిపెదను. కొందరు పెద్దమనుష్యులను కనుగొనగ కొన్ని సంగతులను మాత్రము చూచాయగ చెప్పుచు మీరేమియు ప్రచురింపవలదని వారు నన్ను హెచ్చరించిరి. అక్కడ జరిగిన సంగతులను బయల్పరుప గూడదను ఖరారుమీద సంభాషణ జరిగినటుల యోచుచున్నది. మహాత్ముడు సంభాషణవివరములను బయల్పఱువకుండుట కిదియే కారణమైయుండును. మొదటి సంభాషణము శుక్రవారము మధ్యాహ్నమున జరిగెను. చాలకాలము పట్టెను. ఆదినమంతయు గాంధీని రాజప్రతినిధి వదలిపెట్టునో లేదో యని ప్రజలకు సందియము తోచెను. సూర్యుడస్తమించినపిమ్మటగూడ సంభాషణము జరుగుచునే యుండెను. సామాన్యముగ మహాత్ముడారించెడి మేకపాలు, పండ్లు మొదలగు నాహారమును ఆనాడు, రాజప్రతినిధి మందిరమున కేకొనిపోవలసి వచ్చెను. వారిరువురికిని జరిగిన సంభాషణను తెలిసికొను నిమిత్తమై ప్రజలు మిగుల యాతరమును గనుబఱచు చుండిరి. మహాత్ముడు బయటికి వచ్చునప్పటికి చాల ప్రొద్దుపోవుటచే, సంగతులు తెలియలేదు. మరునాడు ఉదయమగు సరికి పగలు పదిన్నరగంటలకు మరల సంభాషణ జరుగునని ప్రకటించబడెను. ఇది ముగిసినవెంటనే మహాత్ముని సిమ్లావిధులగుండ నూరేగించి కిరీటములేని రాజని పొగడుచు ప్రజలార్యసమాజ మందిరమునకు తీసికొనిపోయిరి. అక్కడ ఘోషాస్త్రీలు ఒకవిజ్ఞాపన పత్రమును వారికి సమర్పించి తిలకు స్వరాజ్యనిధికి పుష్కలముగ ద్రవ్యము నిచ్చిరి. ఒకస్త్రీ తనశిశువువైచున్న ఆభరణముల నన్నిటినిచ్చివేసెను. పిమ్మట నూరేగింపుతో గాంధీ

మోహనలాలుగారింటికిచేరగా అక్కడవర్తకులందరునువివిగచందాలనిచ్చిరి. ఆదివారమునాడు గాంధీ లాజపతిరాయిగారులుపన్యసించిరి మాలవ్యాగారు దేశమన్వస్థముగా నుండుటచే సభలో పాల్గొనలేకపోయిరి. కాని మహాత్ముని విచక్షణ గూర్చి శంకించినందుకు ప్రాయశ్చిత్తము చేయించుకొనవలెనని పంజాబునాయకు డగు లజపతిరాయిని మాలవ్య గోరియుండెను. అందుమీదట సంపూర్ణ స్వరాజ్యసమస్యవిషయమై దేశమంతయు గాంధీకి తోడ్పడునని లజపతిరాయిగారు అభయమిచ్చుచు ప్రధానమంత్రిముల విషయమై గాంధీ లొంగి నవో, తాను అంగీకరించ నని దృఢపఱచెను.

ఈసంగతినిగూర్చి కొన్ని తావులలో పిమ్మట చర్చించిరి. మహాత్ముడు రాజప్రతినిధికి నెమ్మది నెమ్మదిగ లోబడుచున్నటుల కొందరు భయము చూపిరి. అయినను సోమ, మంగళ, వారములలో రాజప్రతినిధి మందిరమున మరల సంభాషణ జరుగగారయితులు మొదలగు పల్లెటూరిజను లనేకులు ఆమందిరముచుట్టును మూగియుండిరి. “మహాత్మా గాంధీకి జయ” అని కేకలిడుచుండిరి. ౧2 వ తేదిన బిసెంటుగారు ఎంతయో ప్రయత్నముజేసి రాజప్రతినిధిగారిలో రెండుగంటలు మాత్రము సంభాషింపగలిగిరి. సాయంకాలము లాలాలజపతిరాయి గారిలో రాజప్రతినిధి సంభాషించెను గాని రెండు గంటలు గాకముందే వారిని బంపివైచెను. బిసెంటుగాని లజపతిరాయిగాని రాజప్రతినిధికి విశేషించి యుపయోగకారులుగ నుండలేక పోయిరి. ఈవిషయమై నేను పొరపడి యుండవచ్చును.

గాంధీవారములో ౧౮ వ తేది అత్యంత ప్రాముఖ్య దినసము. గాంధీతో ఆదినమున రాజప్రతినిధి రెండు మారులు సంభాషించుటయే గాక మాలవ్యగారి హితమును మరల కోరెను. ఆరోజుననే కార్యనిర్వాహకసభ్యులు కూడి ముఖ్యవిషయములగూర్చి యాలోచించిరిని తెలియుచున్నది. నాయకుల మానమువలన ప్రజలు ఓర్పుతో నుండజాలకున్నను నాకు తెలిసిన సంగతులను జెప్పెదను. ౧౮ వ తేది యుదయము గాంధీని సహాయనిరాకరణావలంబుల కోర్కెలను తెల్పుప వలయునని రాజప్రతినిధియడిగెను. లజపతిరాయి, మాలవ్యగారులతో యోచించి అతిత్వరితముగ గాంధీ తన యభిప్రాయమును తెలిపెనని తెలియుచున్నది. రీడింగు ప్రభువు కార్యనిర్వాహక సభ్యులయభిప్రాయమును పిమ్మట కనుగొని, మాలవ్యాను గాంధీని చీకటి పడిన పిమ్మట పిలిపించి, వారు చెప్పిన విషయములను కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి యభిప్రాయములను అంగ దేశమంత్రివర్గమునకు తెలిపి, వారినిర్ణయముకొరకు వేచియుండెదనని చెప్పెను. బ్రటిషు మంత్రివర్గము ప్రత్యుత్తర మిచ్చిన పిమ్మట గాంధీని రాజప్రతినిధి తిరిగి పిలిపించునని తెలియుచున్నది. వదంతులను సమ్మచో, హత్యలు మొదలగు దురంతములకు పాల్పగుమండగా అరెస్టయిన నేరస్తులను తప్ప మిగిలిన మార్గము లా ఖైదీల నందరిని విడిచిపెట్టెద రనియు, ఓడ్యయరు, జనరలు డయరుగారుల పెన్షనులను లాగివై చెదరనియు, గ్రహింపవచ్చును. ముచ్చందు పరిస్థితు లేతీరున మారునో చూడవలయును. అప్పుడు నిజము బయల్పడగలదు. ఒక పెద్దనాయకునితో నేను ముచ్చటించగా, ఈసంభాషణములవలన విశేషలాభము కలుగుననియు, సందర్భములు మిగుల యనుకూలముగ నున్న వనియు అతడు చెప్పెను.

(బొంబాయి క్రాంతిలు)

వచ్చిపోయినవాడు ఒకడు బ్రతికితప్పక కథను చెప్పి
కత్తా పట్టిక వ్రాసెను. అ కథ దేశాన్ని బట్టి జాగ్రత్త.
గతించిన రాజు రాజ్యేంద్ర బాబానుబాబాయి రెండవ కథాను
నికే సంబంధించిన కథ యిది. అతడు సన్యాసివేదము చేసినాని
ఇప్పుడు వచ్చివాడు. అతనిని భేదన చేల మంది మామ
యన్నాడు. రెండవ కథానుబాబు పెద్దాయనో కొంత కాలము
క్రిందకు వచ్చిలిండునని పోయెను. తరువాత అతనికి జబ్బుచేసి
వచ్చిపోయెను. అతడు అతడు సరికొరలేనని ఇప్పుడు తెలియు
చున్నది. కాని నచ్చుతిరలేందో నదిపోయెను. కానిమీద
ఇంటిలోనివాడు చనిపోయినాడని అనుకొని కృతానము
నకు తీసికొనిపోయిరి. అప్పుడు పెద్దకు సాను వీడుచుండెను.
ప్రేతసంస్కారము చేయుటకు వచ్చినవారు అక్కడ నిలుచు
తక వెల్లిపోయి తిరిగి వచ్చి మామన కృతి
కేనను కనుపించలేదు. కేనను పోయినదని చెప్పితే బలశ్రీ
వచ్చిపోవునని కర్రలను కలిపేర్చి దానిని రెండుపైర్చి వాడు
వచ్చిరి. ఇట్లు కొంతకాలమైన వెనుక అతడు బ్రతికి యుండ
నను నెడమరు వ్యాపించెను. తరువాత శ్మశానమునకొక
సన్యాసి వచ్చెను. రెండవకథానుబాబు బ్రతికియున్నాడనియు
అతడే రాసినదని చెప్పుకొనెను. అతనికి సన్యాసికి భేదన
లేదు. మామగిరిముఖ సరిసమానముగ నున్నది. మామన కత్తి
చెల్లెండు అతనిని అనగాలు కట్టిరి.

వా. వా. యి కాప్తరులొని ముంబాయి కద్ద మందు వ.
 వి. పి. రైల్వే కర్మ ముఖ్యుడచి కామరా రిపోర్టు వినియ
 మెంటు వనినొచ్చి 700 మంది నిన్ను నమ్మకట్టిరి తెలియు
 చున్నది. నెలవై కట్టిపోయినందువార నుండా వేరనందుక
 నాకు అధికారులొక మనిషా తినివేసి కానిది తెలివనా
 కట్టిన నలవినది నిరంధ కుర్రుడు.

“బాధ్యుడు” కార్యకర్తలనుండి వివాదాలు కలుగుచున్నవి. తమ
స్వరక్షణకై, గానుగ-2 బాక, సేవల వెలుబాటికి వచ్చి
ఉన్నప్పుడు, తమను తమను నిర్దోషులుగా చూపించుచు

సామ్రాజ్యమున గాని సామ్రాజ్యవిధానమున గూర్చి ఇట్లు చెప్పిరి. లేవు రానున్న సామ్రాజ్య ముత్రివర్తన సభవారు ఆంగ్లో జపాను ఒడంబడికను ఒక విభజనగ నూర్చి సురక్షణ జేయవలసి యున్నది. ఈ మాట్య ఆమెరికా (గ్రేటు బ్రిటన్ జపాను అన్తే) లియానారి కనుకూలముగ నుండునటులు జేయవలయును. సేదెప్పించుకొను జేయుట అసాధ్యమున కలంచును. సేనానిం తెజమానమును జేసినది అన్తేలియానుక లాభము గల్గును. సామ్రాజ్య నానాసంరక్షణమునగూర్చి యొనిండుటకే సామ్రాజ్యభవ సహజేతమగుచున్నది. యెన్నటికిరకు (గ్రేటు బ్రిటనుకు కెండిన నానాదేశమున అన్తేలియా కెట్టిపనుకు బదియలెడు. కాన అది విజేకాంగవి ధానమువలన క్షామముండి గాదు. ఇతరులు హద్దించును. గుండుచేతుబోవు విజేకాంగవిధానమున దొమి నేనునుతో సంప్రదింపి జేయవలయునని చెప్పింది (భవములు (గ్రేటు బ్రిటను రాజనీతివలన) త. పూర్వమున్న విజేకాంగ విధా నములములు అనున యే యుద్ధమును బరిగించి. మనము (గ్రేటు బ్రిటను భారమును పాల్గొనలేనివని జూడచెప్పిరి. అదెంతయు సమంజస మునుకొరక. సామ్రాజ్య నానాసంరక్షణమునకు ఏకధానమును నియమించినవలెననిపింట్ల మహాసాధారణము కావలసివచ్చును. నూడ జేయవలెను. ఇది అన్తేలియానుక చాల ముఖ్యము. మనము జనన మ్మర్త మైన ప్రాచ్య జేతమునకు కడుదగ్గరగ నున్నారము. అట్టియునును గొప్పకను ప్రాచ్య జేతములు చేయుచున్నవలయును. మనము మానభందగ ఉదాసీ. భావమును కనీయియించవలయును. మనము చేయుచును అను మనము స్థిరపరుచుకొనవలయును. మనయుద్దేశ్యము జారిత్రా ఆచారములు కల్గించునటుల తెలియ బడకుండునటులు ఏర్పాటు జేసికొనవలయును. ఎవరితో నైతే మనము వర్తకము జేసి సమాధానముతో ప్రకర్తించ గోడుమో జారిత్రా విక ఇనగుపాతుకువారు. ఆమెరికా సమ (దేశీయమువలె మనకు నూడ మూడింకలు నమరదీరకు గలదు. అన్తేలియానుక భావినితి కగిన సామ్రాజ్య నానాదేశము మీద ఆధారపడియున్నది. ఆంగ్లో ఆమెరికను సఖ్యమిద ప్రతంచ మంతయు అకెంచుకొని యున్నది. కాన మనకు విమమస్థితి ఇచ్చుట గలదు. మన భాగ్యోద దముమంతయు ఆంగ్లో జపాను ఒడంబడికనై ఆధారపడియు న్నుది. అయినప్పటికీ ఈ ఒడంబడిక ఆమెరికావారి కాదును నలెకొన్నది. ఆమెరికాలోనవచ్చిన కన్యమే మన యునై టెడ్ స్టేట్సులో ప్రవేశించుటకు అచట కొంతభలమును అక్రమించుకొనుటకును జపానుజాతి కొడుకున్నాడు. ఈ కన్యకును అన్తేలియానారి యభిప్రాయము ఆమెరికానారి యభిప్రాయముతో ఏకభవియచున్నది. దీనివలన జపానువారు కట్టకన జాతుగ భావించుచున్నారమని జూరనుకొనరాదు. వారి నైర్వయమును జేకాభి మానమును మే మెంతయు కొనియాడుచున్నారము. జాగ్రత్తించినపున కార్యములను ఆమెరికాని గంఠించుచున్నారము. జాగ్రత్తను ఆవిష్కములకలెనే మాడను మాఅదర్శములు గలవు. జపాను తో సదా అన్తేలియానుకు మైలితో మెలగవలయునని కోరి కగలదని జపానీయులు గ్రహించవలెను. మమ్ములను గూర్చి మే మెవర్చిన వలయు దాగలెనని జపానుజాతి ఆజేపించిన అది సమంజసముగాదు. ఏలనః— విజేతమలెటను ఇంత వరకు జపానులో భూమిని గ్రహించి యుండలేదు. వరజేక యలకు స్యజేతములతోబాటు మాట్లాడునకలుగ జేసిన జపానుజాతి జవ్యమాట్లాడున నీనిజేయుచున్నా రని జాతి వర్తించును. కాని యునై టెడ్స్ స్టేట్సుజాతినజపానుజాతిగల భిన్నాభిప్రాయములకు కారణము వినియే. కాని ఈ భిన్నాభిప్రాయములు ప్రతంచకాలిని గోడ జాతులవారు సమర్థించు కొని సఖ్యతతో ప్రకర్తించగలరు. కాన ఆంగ్లోజపానుఒడంబడిక మాన్పుదయముల కక్రమంచలేక అన్తేలియానుకు యాగుచ్చుకొని నిదియొందుకుదిని ఈ ఒడంబడిక యునై టెడ్స్ స్టేట్సు జాతికనుకూలముగ నుండును. ఇతరుల జపాను అన్తేలియా మైలిని సంపాదించుకొనవలయును. అవల పడిన సమాధానములో గల్గు అపరాధమును అత్యుక్తజేతమరాదు. ఈ భారమంతయు మనమందరము భరించవలసినదే. కాని ప్రతంచము లో జలవత్రమ మైన జాతి (బ్రిటిషు) సామ్రాజ్యముగాదు. వీరే ప్రతంచమున కాలివిసలకొన్నవారు. భావిభాగ్యోదమును అవకాశ్యములు ప్రాచ్య ఆమెరికా ఇంగ్లాండు మైలిమీద ఆధారపడియున్నది. నానాజాతి ఏమిటి అవకాశ్యముగ నున్నది. దాని నెట్లు సాధించుటకును జేయలేదన్నది.

Britain's Naval Policy.

Rivalry in the Pacific.

Australia's Position Defined.

Peace with Japan.

(REUTER'S.)

LONDON, May 22.

The following is a fuller version of the speech on Empire Policy by Mr. Hughes in the Australian House of Representatives:—

Mr. Hughes declared that the Anglo-Japanese Treaty must be renewed in some form and modified, if that were deemed to be proper, by the forthcoming Conference of Empire Premiers, to make it acceptable to Great Britain, America, Japan and Australia. "I do not think that this is impossible," said Mr. Hughes. "I think that the interests of Australia lie in the renewal of the Treaty." Mr. Hughes said that the Imperial Conference was being called specially to deal with the Empire Naval Defence, and until recently the Dominions had had no voice in the Navy which Great Britain owned, and he maintained, therefore, that voice in the Foreign Policy was not justified. The statesmen of Great Britain were the first to recognise that the Dominions should be consulted in regard to the future Foreign Policy, because out of that policy wars were hatched. "Great Britain told us plainly that we must share her burden and no request could be more reasonable. Any scheme for the Imperial Naval Defence must provide for the defence on the Pacific Ocean. That is vital to Australia. We are very near to the overcrowded East, and cannot be indifferent to what the great Eastern countries are doing. We must ensure our acts, and views are not misrepresented to them. They are neighbours with whom we desire to trade and live in peace. We have a coastline thrice as long as America, and the Australia's existence in the future depends upon an adequate Imperial Navy. The hope of the world depends upon Anglo-American Alliance, and therefore here is our dilemma, namely our safety lies in the renewal of the Anglo-Japanese Treaty, and yet this treaty is an anathema to America. The trouble in America is that the Japanese want the right of entry and hold land in the United States. Australia's attitude is like America's in this connection. But the Japanese should not consequently think that we regard them as inferiors. We admire their bravery and patriotism and acclaim their magnificent achievements. We have got our ideals, even as they have got theirs. I want the Japanese to understand clearly that the Australians are anxious to remain at peace and friendship with Japan. If the Japanese complain of any act of ours it is unreasonable, for no foreigner is allowed to hold land in Japan. They do not recognise naturalisation as donationalising any Japanese, yet these are the main grounds for the difference of opinion between the United States and Japan. But these matters are capable of adjustment by peace loving nations, and it is the bounden duty of Australia to use every means at their disposal to effect such a *modus vivendi* as will secure renewal of the Anglo-Japanese Treaty in a form agreeable to the United States. Hence the dilemma is that while making every effort to retain the friendship of Japan and Australia, Great Britain cannot shut her eyes to the fact that there is a great danger now of such Naval rivalry in the Pacific as to be a heavy drain upon all concerned and having reflex influences upon the whole world." In conclusion Mr. Hughes said that the most powerful agency in the world's peace was the British Empire, and the hope of the peace of the future lies in some understanding between France, America and England. The "League of Nations," he said, "was unwieldy and clumsy."

The Silesian Situation.

Anglo-French Agreement.

LONDON, May 23.

Reuter is informed that the French Government's agreement to the meeting of the Supreme Council was unconditional. The British Government has informed the French Government that it is fully conscious of the need of sending British troops to Upper Silesia and the French Government has welcomed the suggestion. It is, therefore, probable that four British battalions which were formerly in Upper Silesia, will be dispatched there from the Army of Occupation.

Indian Students in England.

The Committee of Inquiry.

LONDON, May 22.

Sir Deva Prasad Sarvadhikari and Dewan Bahadur Ramachandra Rao having arrived in England, a preliminary meeting of the Indian Students' Committee was held at the India Office on May 21st. The enquiry is being opened at Cambridge on May 23rd, and the Committee, when it has completed its investigations in England some time in October, will proceed to India.

Revolution in Portugal.

Rising at Lisbon.

LONDON, May 23.

Telegrams from Lisbon state that the Cabinet has resigned owing to a peaceful revolution, which has no connection with the Royalists. It appears that the military concentrated and demanded their resignation. It is suggested that the explanation of the movement was to forestal the Radical move to appoint the Premier, Senhor Machado as President. The Town of Lisbon is quiet.

Council of the League of Nations.

Meets on 17th June.

LONDON, May 22.

GENEVA.—The meeting of the Council of the League of Nations has been postponed from June 6th until June 17th to enable representatives of the States some of whom have important engagements, to fulfil on June 9th to attend the session.

Angora Cabinet Crisis.

Nationalists Government's Policy.

Co-Operation with Moscow.

(REUTER'S.)

LONDON, May 22.

CONSTANTINOPLE.—The Angora Cabinet has resigned owing to differences with the Army Commissar. It is reported that Rafet Pasha, Commander of the Troops in Southern Anatolia, has been elected President of the Council of Commissars, and Yousouf Kemal, Turkish Envoy to Moscow, has been elected Commissar of Foreign Affairs.

The Nationalist Government's policy is strongly tending towards the Left, with a closer understanding and co-operation with Moscow.

Colonel Rawlinson.

It is reported from Angora that Colonel Rawlinson has been sent to Erzerum under escort.

Turkish Prisoners.

Twenty-one Turkish prisoners have arrived from Malta.

War Criminals.

Trial of Accused at Leipzig.

LONDON, May 23.

A message from Leipzig states that the trial of war criminals has opened there. Cinema operators waited outside Hotel Astoria for the departure of the British Commissioners and witnesses. But there is little public interest, there being a mere sprinkling of spectators outside and inside the building. The Solicitor General, Sir Ernest Pollock, head of the Commission, and three colleagues, are accommodated at the table facing the seven Judges. The first case is that of Sergeant Hayman, who is charged with ill-treating prisoners.

Cairo Disturbances.

Position of Europeans.

LONDON, May 28.

The Foreign Office states that the very latest report from Egypt states that order has been restored. Four rioters have been killed in Alexandria and three in Cairo, and altogether 24 Egyptian soldiers have been wounded.

LONDON, May 23.

ALEXANDRIA.—Five Europeans have been killed and 72 wounded in the rioting.

A Reuter message states that British troops have arrived and taken charge of the town. They were enthusiastically greeted by Europeans.

Grave Situation.

LONDON, May 23.

A message from Alexandria reports very grave situation. The rumour which was spread that the Greek had killed a native led the natives to attack the Greeks and other Europeans. It is reported that many have been killed. Ambulances were busy all night long taking the wounded to hospital. Mobs smashed shop windows. All places of business are closed. The Europeans assembled at the Governorate, and demanded protection or permission to protect themselves. Firing is now proceeding all round and students and natives are attacking the Europeans. Many places have been burned down, and it is reported that people have been burned alive.

The death is announced of Lady Bancroft, the actress.

NEW YORK.—Message states that in connection with funeral ceremonies in honour of five thousand dead soldiers brought from France. President Harding laid wreath on coffin of first American soldier to die on German soil inscribed. "It must not be again".

(Associated Press.)

Punjab Legislative Council.

A Sweeper Stands as a Candidate.

LAHORE, May 25.

A correspondent wires from Amritsar saying that Madho, a sweeper is standing as a candidate for the Punjab Legislative Council from the non-Mahomedan constituency of the Amritsar city and that his application was registered yesterday.

Mr. Thompson Again.

His New Appointment.

SIMLA, May 25.

It is understood that Mr. J. P. Thompson, lately Chief Secretary, the Punjab, has been invited by H. E. the Viceroy to undertake special duty in the Foreign and Political Department, Government of India. It will be remembered that foreign and political affairs are included in the Viceroy's own portfolio. In response to this invitation Mr. Thompson assumed charge of his new duties on Monday last.

Lyons Range Dacoity Case.

CALCUTTA, May 25.

At the High Court Sessions to-day Justice Newbould and a special jury commenced the hearing of the second case in what is known as the Lyons Range Dacoity. In connection with this dacoity, in which Rs. 95,000 belonging to the Chartered Bank was stolen on its way to Currency Office, three Peshwaris were convicted of substantive charges on Monday. In the present case Ahmed Shah another Peshwari and his Jewish wife Nonreon Shah are charged with receiving currency notes to the value of Rs. 34,478 said to be part of the property looted in that dacoity. It was alleged that the above amount was found in a tin box underground in the compound, occupied by the accused. The case is likely to last some days.

Empire's Foreign Policy.

What it Should be.

General Smut's Statement.

(REUTER'S.)

LONDON, May 23.

CAPE TOWN.—In Union House of Assembly to-day General Smuts made most important statement with regard to impending meeting of Prime Ministers of Empire in London. He declared that the policy of British Empire should be directed to attaining real world peace, the advocated return to traditional British Policy of keeping out of continental entanglements. He urged that British Empire should make great effort to get Europe out of rut which she was drifting to final disaster. If British Empire laid down a foreign peaceful policy not dictated by outside considerations but entirely by considerations of securing peace and prosperity of world and if America backed up the Empire in this, he was sure it would be possible even at this late hour to secure world peace. Empires World Policy should be to try to remove feelings which were keeping asunder countries of Europe and to establish normal conditions on continent.

Anglo-Japanese Alliance.

With regard to renewal of Anglo-Japanese Alliance, he said that paramount consideration was to secure as far as possible Anglo-American understanding and cooperation. Treaty should not be renewed unless we could satisfy America by the form of treaty that no harm to her interests could follow renewal. South Africa had only small interest in the question of Naval Defence of Empire as vital spots for defence were in other waters than South African. Correct policy for South Africa was more and more to become responsible for her coast defence.

(Associated Press.)

Burma News.

Under the Press Act.

RANGOON, May 25.

The printer and publisher of the new Burma Press has been called upon by the District Magistrate, Rangoon, to furnish fresh security of Rs 2500 by May 28th as the security of Rs. 1000 already deposited has been forfeited on account of an article published on the 22nd April.

Railway Strike Situation.

RANGOON, May 25.

The Agent, Burma Railway has forwarded to Mr. Patel a communication in reply to the strikers' memorials, in which he says that condonation for break in the service for purposes of gratuity can only be granted by the Secretary, pay during the strike cannot be considered, increased pay is not justified when the strikers wages are compared with those earned by similar workers but the men's interests will be watched and later if circumstances demand increase will be given. He adds that three hundred new men have been recruited at Insein workshops and there are sufficient applicants to replace the whole of the running staff on strike, but the company is prepared to take back as many of the strikers as possible.

The Nankhana Case.

Accused Committed to Sessions.

LAHORE, May 25.

The Magisterial enquiry into Nankana case concluded to-day. Mr. Ferguson, Special Magistrate, framed charges against Mahant Naraindas and fifty other accused under sections 302, 148, 149, 201, 109 and 114 Indian Penal Code and committed them to the Sessions. A list of witnesses was filed by defence which number about 260.

Mahant Narayandas's Statement.

LAHORE, May 25.

In addition to the oral examination by the Magistrate, Mahant Naraindas of Nankana who has just been committed to the Sessions put in a lengthy written statement which was read out in the Court to-day. The Mahant said that he had been apprehending attack from Akalis and renovated the gates, walls and entrances of the Nankana temple not with a view to attack but for his own shelter and protection. Holes in the doors were made in order that he might watch what was happening outside and not for shooting. He was asleep on the 20th February morning when he was roused by the noise of shots. He stirred out only once to inform the police, but Akalis chased him. So he concealed himself in his house for fear of Akalis. It was on the 21st Deputy Commissioner arrived that he was lying dead. More than two cannons were daily used in the temple. He therefore bought large quantities which cost him cheaper. He denied having shot anybody or having ordered firing. He also stated that he had approached the Local Government, members of the Executive Council, Commissioner, Mahatma Gandhi and others for advice and assistance, but without avail. The Government refused even to place a police guard at Nankana on the plea that the Government would not interfere as it was a religious matter. He further stated that his Munshi had engaged Pathans for metalling roads and keeping watch and ward.

Maharaja of Jaipur.

Adoption of a Son Recognised.

SIMLA, May 25.

H. E. the Governor-General-in-Council has passed orders recognising and confirming under the provisions of the Coining Adoption Sanad of 1862 the adoption of a son and successor by H. H. the Maharaja of Jaipur who has no lineal descendant. On the 24th March last His Highness performed publicly the religious and customary ceremony of adoption, the adoptee being the ten year old son of the Thakur of Isardha, a Rajput family of Jaipur State. His Highness the present Maharaja succeeded to the Gadi in 1880 being nominated thereto by His late Highness Maharaja Ram Singhjee shortly before he died. His Highness, before His succession also belong to the Isardha family from which the Maharaja Kumar has now been selected for adoption.

Nagpur Firing.

Governments Whitewash.

Indian lives are Really Cheap.

(ASSOCIATED PRESS.)

NAGPUR, May 25.

The summary of the unanimous report of the Committee appointed by the Central Provinces Government to enquire into the firing on the mob at Nagpur on the 28th March last is as follows:—(a) That the attack of the mob on the police force had been previously organised in order to oppose arrests; (b) that the police would have been guilty of dereliction of duty if they had not proceeded to make arrests; (c) that the employment of a special force of armed police was fully justified; (d) that the firing under orders of Mr. Armitage, First Class Magistrate, was unavoidable and was delayed till the very last moment possible; (e) that ample warning was given by Mr. Armitage to the mob before firing started; (f) that the firing was not in any way excessive and was stopped the moment the crowd showed signs of retreating; (g) that the firing took place not with the intention of quelling the riot and arresting ringleaders, but in the exercise of the rights of private defence conferred by Section 100 of the I. P. C. for the protection of police force from violence of the mob; (h) that even if Mr. Armitage had used force necessary to disperse the mob, he would have been acting well within his powers under Chapter 9 of the Criminal Procedure Code; (i) that Sub-Inspector Attaula Khan, who was in charge of the party left behind after the starting of the motor bus, could not have brought off his men without recourse to firing and there is no evidence that the firing was continued longer than was necessary; (k) that the dead and wounded were treated with the utmost consideration.

The Committee referring to the conduct of Sub-Inspector Attaula Khan stated that during their local inspection they were informed by some of the people that two shots had been fired near the Tahsil, one killing Harichandra and the second hitting a Bured (basket maker) in the shoulder as he was buying bamboos. The Committee asked those people to give evidence and to save them the trouble of walking to Victoria Institute, they sat at the Tahsil but no one came forward to give evidence. The Committee could not, therefore, assert that there was any reason to doubt Attaula Khan's statement.

As Usual

The Police Praised.

In accepting and endorsing the above findings of the Committee the Governor-in-Council desires to acknowledge the great restraint shown by the police under extreme provocation. He regrets the loss of life and injuries received by members of that force. He also desires to place on record his full appreciation of the conduct of Mr. Armitage, who acted with much courage and patience under most difficult circumstances, and showed the greatest forbearance by delaying order for firing almost beyond the limits necessary to secure the withdrawal of the police force without serious loss of life to this force, and by ordering it to cease at the earliest possible moment. The occurrence is unparalleled in the history of Nagpur City under British rule, and the Governor-in-Council sincerely hopes that the circumstance will never again necessitate the use of armed force for suppression of mob violence. He regrets the deaths and serious injuries both to the citizens and to the police from this outbreak of mob violence and trusts that the episode will be a warning to all concerned of the danger of incitements which result in the masses disregarding the law. He thanks the Committee for their full enquiry and report.

Frontier Situation.

SIMLA, May 25.

A Press Communique says:—Tochi-Troops of the 27th Cavalry was attacked near Idak on the 21st May by an enemy party of about 80 men who hastily retired on the arrival of reinforcements from Idak and Saidgi. Three Indian other ranks were killed and 2 wounded. Idak is 25 miles west of Bannu.

Waziristan (Mahsud). The situation continues quiet Beyond a little sniping near Koigat a few miles N. N. W. of Jandola, nothing of interest has been reported.

Railway from Kaur bridge to Khirgi is noncompleted. The first train ran on the 14th May but was derailed about six miles south of Manzai. No loss or damage was incurred. Khirgi and Kaur bridge are about five miles E. S. E. and fifteen miles S. S. E. of Jandola respectively in a direct line.

Wana-on the night of the 21st and 22nd May a large enemy party consisting probably of Wana Wazirs and Mahsuds was attacked near Wana by our troops who evidently surprised them and got in with the bayonet. With the loss of only three Indian other ranks of 58th Rifles F. F. wounded, our men killed no less than 30 of the enemy and succeeded in capturing 20 others, four of whom were wounded. Six Government rifles previously stolen by the raiders, were recovered. The above casualties are the largest inflicted on the enemy in any single action, since the commencement of the operation against the Wana Wazirs in November 1920 and his Excellency the Commander-in-Chief has been pleased to send a congratulatory telegram to the troops which took part in the action. A round up of suspicious characters has been conducted by the Military authorities in the southwest corner of the Wana plain. This has resulted in the arrest of forty-eight men who will be detained pending the return of a similar number of rifles which are owing to the Government.

Coonoor News.

COONOOR, May 24.

Death occurred at Chalet of Mr. R. W. Regland, aged 40 years, from tuberculosis. The deceased was on the staff of the *Times of India* and came here a week ago for a change.

Empire Day was observed as a general holiday throughout the station.

The Monsoon has set in vigorously and heavy downpour is experienced every afternoon.

Non-co-operation.

Progress of the Movement.

Splendid Results in the Punjab.

(ASSOCIATED PRESS.)

LAHORE, May 25.

The Punjab Provincial Congress Committee has submitted to the All-India Congress Committee a report on the progress of non-co-operation work in the province. It appears from the report that up to the end of April 1921 total collection for the Tilak Swaraj Fund amounted to Rs. 2,09,081. So far as educational boycott is concerned it is stated that a good deal of unrest was created amongst students and that the movement has created the necessary effect of the minds of students. Although exact figures are not available, roughly speaking, between 350 and 400 students have left their colleges for good. Out of this number 85 students have joined Indian National Service. The committee has appointed a Board of National Education to guide and control National Education in the Province. Guru Natak Khalsa College, Gujranwala, has disaffiliated itself from the University and has adopted a system of industrial and vocational education on national lines. A National College has been started at Hariana and another has been opened at Lahore. Eight existing schools have been nationalised and 15 new ones have been started. About 25 teachers have left Government or aided schools. Of the 41 lawyers who have suspended practice 31 are doing national work. Panchayats have been established in about eighty places in various districts of the province, but full information is wanting. Within a period of one month no less than 250 Congress Committees were formed with an average membership of 75 to 100. Regarding renunciation of titles no definite figures are available, but the report states that in the Punjab proper very few titles have been given up. But information from the Frontier is that hundreds of landholders and Zaildars have given up their posts. Other work consisted in the popularising of Swadeshi and spinning wheel.

Cocanada Municipal Council.

Recommends Total Abolition of all

Liquor Shops.

(FROM A CORRESPONDENT.)

COCANADA, May 26.

For promoting the moral and economic welfare of people and for legitimately encouraging the growing desire among drinking classes to save themselves from the ruinous effects of drink, the Cocanada Municipal Council on the motion of Mr. Duggirala Suryaprakasawar an elected Councillor resolved unanimously yesterday to recommend to Government the immediate abolition of all toddy, arrack and foreign liquor shops within Municipal limits.—(By wire)

Pandit Sunderlal's Arrest and After.

Wardha Gagged.

WARDHA, May 24.

Pandit Sunderlal, Editor of *Bharatshya* and the founder of Tilak National School and Astayoga Ashrama of Nagpur and Wardha, who was arrested at Jabulpore under section 124 A and tried at Wardha has been sentenced to one year's rigorous imprisonment. It will be remembered the Pandit being a non-cooperator refused to defend himself. Before being taken to jail he delivered a message asking all not to express any kind of ill will towards anybody and to concentrate their energies in carrying out Congress Mandate. While the Pandit was being taken to jail a small disturbance took place between the police and the crowd following and a few arrests were made.

The Deputy Commissioner has issued orders prohibiting meetings within six miles of Wardha town.

Situation in Ajmere.

Military Terrorism.

BOMBAY, May 25.

A correspondent of the *Bombay Chronicle* telegraphs from Ajmere alleging that tenants (Kishans) of Mewar who had protested against Begar and Lagbats are being terrorised by troops. Many of the Kishans were arrested, flogged and subjected to other forms of punishment for practising Satyagraha against Begar. A large number of those exiled from Tonk have arrived at Ajmere.

Savarkar Brothers.

BOMBAY, May 25.

It is stated that Ganesh Damodar Savarkar has been brought to Bijapur jail and his younger brother, Vinayak Savarkar, the Barrister, is kept in Ratnagiri jail.

For Disobeying a Magistrate's Order.

DARJEELING, May 25.

To-day the Deputy Magistrate in charge disposed of the case in which Dalbahadur Giri was charged with disobeying the orders of the Deputy Commissioner not to frequent or visit Darjeeling, Kurseong and Siliguri sub-districts for two months. The accused was found guilty and sentenced to three months rigorous imprisonment.

Anti's at Work.

AGRA, May 25.

The Aman Sabha propaganda is now being extended to the villages. A meeting was held at the village of Karndol. It was attended by the inhabitants of 20 villages who were the guests of Pandit Kalyan Das of Barsiz. Many speeches were made and great enthusiasm prevailed. Mr. Barkley Smith, Collector of Agra and Mr. Wajarat Hussain, Joint Magistrate, were present at the meeting and the Collector was one of the speakers. He referred in particular to the question of panchayats and pointed out that it would be much easier to arrange for panchayats in places where there was a vigorous branch of the Aman Sabha. After the meeting the Collector had an informal talk with the villagers. It is estimated that the meeting was attended by about 1500 villagers.

About 700 men of Wagon Repairing Department of the G. I. P. Railway workshop at Mautua struck work yesterday demanding re-instatement of a man who was dismissed by the management for overstaying his leave.

Assam Coolies.

Bengal Governments Communique.

Labourers Driven at the Point of a Bayonet.

(ASSOCIATED PRESS)

CALCUTTA, May 25.

The Bengal Government has issued a statement regarding the incidents at Chandpur on the 19th May. 341 coolies without tickets reached the gangways of the receiving flat, overcame the constables on guard and took possession of the Coalunde mail steamer. Eventually the steamer anchored in the stream and the coolies were allowed to proceed to Coalundo without paying fares.

After the steamer moved into the river the receiving flat was cleared with difficulty in course of which the Sub Divisional Officer and the representative of the Indian Tea Association were assaulted. Reported attacks on the flat were made by the coolies during the night and they continued to occupy the station yard premises, on the following day the station precincts being in a very insanitary condition, cholera having broken out among the railway staff and with the view of guarding against the recurrence of the previous night's disturbance, it was decided to remove the coolies to a field near the station in which it was proposed to house them. A small force of military police armed with rifles with bayonets unfixed cleared 2500 to 3000 coolies from the station at the cost of 30 minor casualties none of which were serious. During the night the coolies left the field and dispersed into the town.

The statement gives particulars of the measures adopted to deal with the epidemic outbreak and to provide additional accommodation and adds:—The Government of Bengal express no opinion on the merits of the differences between the employers and the employed in the Sylhet tea gardens, but the responsibility for the regrettable situation which has arisen at Chandpur is not theirs and they do not accept the responsibility for removing at public expense the coolies who congregated there. The Government is not interfering with the passage of those possessing necessary tickets and are giving necessary assistance in matters of medical aid and sanitation. With regard to temporary housing and the relief of the destitute so far their efforts have met with scant response.

(Reuter's.)

The Silesian Situation.

French Governments Note.

LONDON, May 22.

Yesterday evening France presented a new note to Britain pointing out the danger of the situation of Upper Silesia becoming serious in view of persistence of German Corps which has been constantly reinforced, the state of mind of workmen who may turn Bolshevik and difficulties of intervening between Executive of Polish movement and Germans. Note therefore proposes that Britain and France should jointly urge German Government to execute measures which it has announced and for this purpose and should invite Dabernon to support steps taken by French Ambassador at Berlin.

Fighting in Silesia.

LONDON, May 22.

BERLIN.—Telegram from Oppeln states that Polish reinforcement have invaded Upper Silesia where fighting has occurred near Rosenberg; insurgents have been forced to evacuate several villages, but situation at present is obscure. "Daily Mail" correspondent with German Forces, which is indicative of changing times, reports that Germans made attack near Oder and are elated with their success in first operation of war, during insurrection. There has also been fighting at Kreuzburg, Ratibor and Krappitz and numerous casualties have been incurred. Telegram from Berlin reports that German Government has again protested against raising of Volunteers for Silesia but is not capable of restraining them.

German Offensive.

Excitement in France.

LONDON, May 24.

Fighting in Upper Silesia is apparently organised on large scale for Sosaowic telegrams emanating from French sources says that German offensive is developing in three directions. Germans in attack near Oder with objective as Grossa occupied town after fierce struggle, column 20,000 strong with armoured trains operating on Kreuzburg Rosenberg Railway is aiming at industrial region of Polish frontier. While third attack from Ratibor has Gleitwitz as objective. Insurgents everywhere are resisting desperately. French diplomatic circles are excited at these occurrences and it is understood that German Ambassadors in Paris and London have requested Imperial Government immediately to cease aggressive movements if allied representations are not desired.

Trial of War Prisoners

LONDON, May 22.

Leipzig.—Some frightful treatment meted out to prisoners was described at trial of Heyman whom President examined for two hours. Heyman admitted beating prisoners and evidence showed that men were kept under hot and cold douches for hours at time resulting in unbalancing of their minds. Others were clubbed because they refused mining work and instances were quoted of bread and water punishment extending over period of 56 days.

Angora Cabinet Crisis.

Settled.

LONDON, May 22.

CONSTANTINOPLE.—It is officially stated that ministerial crisis at Angora has been settled by Feizi Pasha remaining in Office of President of Council of Commissioners with Yousouf Kemal Bey, Minister of Foreign Affairs. Report that Rafet Pasha has been elected President of Council is therefore incorrect. Feizi Pasha is one of Extremists whose policy consequently prevails at Angora.

జరి 1-కి రు 5-0-0 వి. పి. ఖర్చుతో 5-10-0
 వలయునాడు:—అర్జునపురికి, టిపాపెటె 212 మదరాసు.

